Педагогикалық әдеп кеңесінің №3 хаттама негізінде баяндама

Меңгеруші: Усманова Б.Ш. **12.02.2026 жыл**

Тақырыбы: Педагог пен ата-аналар арасындағы тиімді қарым-қатынас – бала табысының кепілі

Бүгінгі таңда білім беру мен тәрбиелеу процесіндегі ең басты тұлға — бала. Ал баланың үйлесімді дамуы, оның психологиялық саулығы мен әлеуметтенуі тек білім ордасына ғана емес, ең алдымен отбасына байланысты. Осы орайда, мекеме психологі мен ата-ана арасындағы **сенімді әрі тиімді қарым-қатынас** орнату — уақыт талабы.

Психолог пен ата-ана — бір-біріне қарсы тараптар емес, баланың жарқын болашағы үшін біріккен **ортақ одақтастар**.

Инклюзивті және тиімді қарым-қатынастың маңыздылығы

Неліктен психолог ата-анамен тығыз байланыста болуы керек? Бұған бірнеше маңызды себеп бар:

- **Ақпарат алмасу:** Психолог баланы тек мекеме қабырғасында көреді, ал ата-ана оның үйдегі мінез-құлқын, қызығушылықтары мен қорқыныштарын біледі. Екі жақты ақпарат біріккенде ғана баланың толық психологиялық бейнесі (портреті) шығады.
- **Мәселелердің алдын алу:** Бала бойындағы мазасыздық, агрессия немесе тұйықталу секілді өзгерістерді ерте кезеңде анықтап, бірлесе шешуге мүмкіндік туады.
- **Бірыңғай тәрбиелік позиция:** Егер психолог кеңес беріп, ал үйде ол ережелер сақталмаса, жұмыс нәтижесіз болады. Сондықтан мектеп/балабақша мен үйдің талаптары бір арнаға тоғысуы тиіс.

Қарым-қатынасты орнатудағы негізгі кедергілер және оларды шешу жолдары

Психолог пен ата-ана арасында байланыс орнату кезінде кейбір қиындықтар туындауы мүмкін. Төмендегі кестеде жиі кездесетін кедергілер мен оларды еңсеру жолдары көрсетілген:

Кедергілер (Проблемалар)	**Шешу жолдары**
Қорқыныш пен күдік: Ата-аналар «балама диагноз қояды» немесе «отбасымызды сынайды» деп қорқады.	**Құпиялылықты сақтау (Конфиденциалдылық):** Ата-анаға ақпараттың ешқайда таралмайтынын және психолог «тәртіп сақшысы» емес, көмекші екенін түсіндіру.
Уақыттың тапшылығы: Ата-аналардың жұмысбастылығы.	**Икемді форматтар:** Онлайн консультациялар, чаттар, қысқа әрі нұсқа парақшалар (буклеттер) ұсыну.
Кәсіби терминдерді көп қолдану: Психологтың тілін ата-ананың түсінбеуі.	**Қарапайымдылық:** Ғылыми терминдерді қолданбай, қарапайым, өмірлік мысалдармен түсіндіру.

Ата-аналармен жұмыс істеудің тиімді формалары

Ата-анамен байланысты тек жиналыспен шектемей, әртүрлі әдістерді қолданған жөн:

1. **Интерактивті тренингтер мен коучингтер:** Ата-аналар жай ғана тыңдаушы емес, рөлдік ойындар арқылы баланың орнына өзін қойып көретін жаттығуларға қатысуы керек.
2. **Позитивті кері байланыс:** Ата-ананы тек баласы тәртіп бұзғанда немесе үлгерімі нашарлағанда шақыру — үлкен қателік. Баланың кішігірім жетістігі үшін де ата-анаға алғыс айтып, хабарласып тұру қажет. Бұл сенімді арттырады.
3. **Ашық есік күндері және жеке консультациялар:** Әр отбасының құпиясын сақтай отырып, жеке сөйлесу алаңдарын ұйымдастыру.

Қорытынды

«Баланы тәрбиелеу — бұл уақытты үнемдеу емес, оған уақыт жұмсау» — деген тәмсіл бар.

Психолог пен ата-ананың тиімді қарым-қатынасы — бұл баланы бақылау құралы емес, оған қолдау көрсетудің ең қуатты механизмі. Психолог өз жұмысында жылылық, кәсібилік және шыдамдылық танытса, ата-аналар да ашылып, ортақ жұмысқа белсенді араласа бастайды. Тек «Психолог + Ата-ана + Бала» үштігі бірлікте жұмыс істегенде ғана біз психологиялық тұрғыдан сау, өзіне сенімді және табысты тұлға қалыптастыра аламыз.

Назарларыңызға рақмет!